

Câteva cuvinte despre Ioana

Mircea Cărtărescu

1

Citeam Kundera cu micul dicționar francez-român pe piept
și ea mi se juca feroce cu degetele mâinii:

baga unul în gură și îl molfăia, mârâind, cu gingiile.

Apoi am luat-o pe piept: se uita țintă în carte,

atentă, de parcă știa să citească

și atunci m-am gândit: "Ioana,

mă laud tuturor că ești cel mai bun produs al meu, că ești

mai presus de literatură

dar așa te scot din literatură

adică din viața mea.

Ioana, ca să fii în literatură și în afara ei

mă gândesc să scriu un poem despre tine." 2

La Bogdan cu M.D.G. Bogdan s-a dus să se radă,

eu și M.D.G. ramânând să ne conversăm. Dar tac cu încăpăținare.

Mă uit pe un album Dali. E penibil,

caci eu și Mihai suntem prieteni. Dar ce să ne spunem?

În fine (ah, și la pick-up o selecție "Wings")

palavrăgim despre copii.

Mă trezesc că îi spun "Știi, e foarte mișto să crești un copil,

dar să vorbești despre asta e teribil de greu, practic dragostea

pentru copilul tău e o temă inutilizabilă în literatură

(evit cât pot cuvântul "poezie")

fiindcă orice ai zice, e ceva melodramatic... Asta-i partea proastă."

"E, și tu acum, chiar așa, totul de vânzare..."

"Dar sigur că totul de vânzare dacă ești profesionist" - și

am tăcut brusc

fiindcă nu credeam asta

și nu știu de ce am spus-o.

Apoi a venit Bogdan și am plecat la cina. 3

Ioana și Cri: două fetițe, două surori.

Fetele mele. Mă pomenesc

că îi spun "Cri" Ioanei și invers. Cri mai păstrează

panglicile de bumbac care le fuseseră legate la încheietură,

în Maternitate și care purtau același număr

cu creion chimic

Când Cri o să aiba 36 de ani, Ioana va avea 16

eu 47 - cine, cine vom fi atunci? 4

Fetele-s dincolo

Cri îi face baie-n cada de plastic roz

iar Simona se holbează ca la altă minune. Puiul de om

ca o maimuțică mirată bâțâie capul ud. Eu și Bogdan

stăm în bucatărie cu păhăruțele de Havana Club.

- Sunt foarte fericit, îi spun și simt adrenalina sau ce o fi
invadându-mi fața și făcându-mă să lacrimiez. (Îmi dau seama
că sunt sentimentaloid, dar stimulat puțin
de romul cubanez, mă simt chiar foarte fericit.)
Toate ochiurile aragazului ard cu petale albastre.

- Da, mai Mircione, tocmai mă gândeam
cum îți cițeam jurnalul, ce chestie -
doar acum câțiva ani vorbeai doar de singurătate
scriai "Relații cu L. (să zicem). Poate iese ceva de aici". Și uite
acum ai nevastă, copil...

Bogdan, mă gândesc eu, ar fi un tată excelent (poate cam pisălog)...
Mai palavragim ceva și ne cheamă fetele
să vedem pisoiul înfolfolit în prosop
zgâindu-se la noi. Ea bea laptele și adoarme
iar noi (care eram puști, puști acum câțiva ani)
trecem în sufragerie și ne conversăm și ne tratăm ca oamenii mari. 5
La aproape cinci luni gigilicea nu-i deloc convențională
(scriu poemul acesta în lipsa unei fotografii)
are deja soldulețe de gagică și ochi oblici, nițel lenevoși
nu degeaba maică-sii i se zicea Turcoaica.
Atunci când urlă de foame face pandalii și istericale
de-ți vine s-o strângi de gât,
dar e draguță de obicei și ne lasă nopțile să dormim.
Creierul ei de aproximativ 500 de grame
va crește rapid, cel mai rapid dintre toate organele
ca o pasăre într-o colivie de cartilagii
Dacă ar crește continuu și după adolescență
Ioana ar deveni nemuritoare.

Știu, acum, când mi-o imaginez (ea se joacă dincolo cu minutele)
ca așa va fi, că ea nu va muri niciodată. 6
Cu M.M., la "Cartea românească. Apoi în mașina lui
explicându-mi de ce n-am apărut în antologia din Italia "Știi,
Cugno ăsta... eu i-am dat textele tale... dar nu i-au ieșit..."
Și alte chestii literare care nu contează aici. Dar apoi-
"Te-ai însurat. Cine te-a păcălit?" Iar din capul meu ieșind un
balonaș
cu trăznete, capete de mort și sticlute de otravă.
Când i-am spus că mai degrabă eu am păcălit-o
a schimbat foaia și a trecut la sfaturi: că e bine că-mi iubesc
nevasta
dar pentru scris nu prea-i bine
că am nevoie din când în când de o fugă, uite, el
are șansa pendularii asteia...

Fiecare cu șansa lui, îi zic și cobor la Coada Calului,
apoi o iau pe lângă Inter și... spre casă.
O găsesc pe Kitty cu Ioana în brațe.
O pup și ea miaună alintat:
Ia uite! A mâncat 180 de grame! 7

"O inimă de tată! Miracol al paternității!"

Așa să exclami, cititorule, lecturând acestea.

Dar cum dracu să spui într-un poem că-ți iubești fetița?

Încearcă, și-o să vezi ce greu e.

Nici nu există o tradiție Bucuta cu melodramatismeale lui,
cu prunculețul Iisus și cam atât. La fel, e atât de penibil să spui
ca-ții iubești nevasta. Și totuși poezia-i făcută
ca să-ți exprimi sentimentele. Găsește o formă
când nu există nici o formă. Când aproape toată poezia secolului
este decorativă, abstractă.

Dar fetele mele, și cea mica, și cea mijlocie
sunt reale, iar ce simt pentru ele (când nu mă enervează prea tare) e
adevărat.

8

Deci, Ioana, iubesc forma turtită a nasului tău

nările tale largi și gingia de jos

cu două umflături unde vor ieși dinții;

Iubesc mica ta pată cafenie de pe spate (Cri ar fi furat o măslină) și
nu cred

că din cauza asta nu vei putea purta costum de baie din doua piese;

abia aștept să înțelegi ce-ți spun: vor fi doar cuvinte dragi;

aștept să te poți bucura de pomul de iarnă, de Jucarii,

să ți se lărgească inima, să-ți crească părul, capacitatea toracică,

să devii inteligentă, să te joci cu plastilina

să te amorezezi mai târziu

să ne răspunzi obraznic, să ne spui

că "nu ne-ai cerut tu să te facem", și "ce-ați făcut voi pentru mine?"

să-ncerci să fugi de-acasă, să te-mbraci la modă

etc., etc., dar la maturitate

să-ncerci să ții la noi și să înțelegi mirată că nu e greu deloc

și când vei avea o fată să-i spui Cristina.

Iar viața noastră va trece. ("Așa de rău mi-a părut

când am trecut de 40 de ani, nici nu pot să va spun, fetelor"

zicea o colega din cancelărie

iar fetele

cam toate de peste 50 se opriră o clipă din discuția lor despre boli

îngrozitoare, și una a răspuns resemnată: "Da, a trecut viața.

Nici nu-ți dai seama când trece").

Noi, Cri, as vrea să îmbătrânim împreună

s-o ajutăm pe Ioana să trăiască (mă-ntreb ce vremuri va apuca)

Și să fim prieteni mereu. Să nu ne devenim nesuferiți

să nu ne încăpățânăm în certuri.

Să ne fim dragi mereu. 9

Apoi, de mână

să ajungem în fața unei porți uriașe

cu sculpturi reci, nu prea expresive:

îngeri de granit, cu aripi sparte.
Să batem: Bang! și să intrăm
pe toboganul de sânge
prin gâtul napircii s-alunecăm,
prin mațele cârțiței,
prin rădăcinile trandafirului
până în floarea cea galbenă...

Nu ți-aș da drumul la mână, Cri, nu ți-aș da drumul
iar dacă poteca se va bifurca
vom împietri acolo, la răscruce
și vom rămâne acolo în țara înserării
două statui colosale, Mama și Tata, de granit cenușiu.